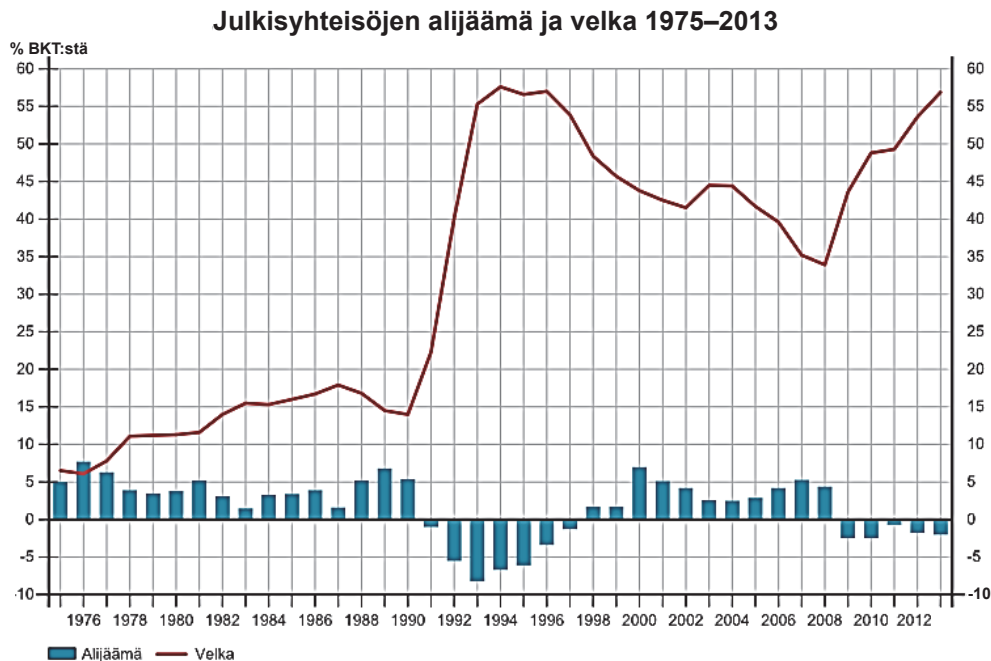

Enintään 6 tehtävään saa vastata. Tehtävät arvostellaan pistein 0–6, paitsi muita vaativimmat, +:lla merkityt jokeritehtävät, jotka arvostellaan pistein 0–9. Moniosaisissa, esimerkiksi a-, b- ja c-kohdan sisältävissä tehtävissä voidaan erikseen ilmoittaa eri alakohtien enimmäispistemäärät.

1. Mitä tarkoittavat suora ja edustuksellinen demokratia? Millaisia vahvuuksia ja heikkouksia niillä on päätöksentekomenetelmänä?
2. Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko (kok.) kertoo lehtihaastattelussa (*Ilkka, Pohjalainen* 4.8.2013) seuraavaa: ”Vastikkeettomasta sosiaaliturvasta pitäisi päästä eroon. Järjestelmää pitäisi muuttaa siten, että sosiaaliturvan saajan olisi pakko osallistua yhteiskunnan toimintaan. Yhteiskunta ei voi järjestää kaikkea – muutoksella voitaisiin päästä osallistuvaan sosiaaliturvaan, joka ehkäisee syrjäytymistä.”
 - a) Mitä tarkoitetaan sosiaaliturvan vastikkeettomuudella? (2 p.)
 - b) Erittele Risikon ehdotuksen vaikutuksia yksilön ja yhteiskunnan kannalta. (4 p.)
3. Oheinen kuvio kertoo julkisen talouden vajeesta ja velkaantumisesta 1975–2013.
 - a) Miten julkisen talouden vaje ja velkaantuminen ovat kehittyneet kuvion osoittamana aikana?
 - b) Mitkä tekijät ovat vaikuttaneet tähän kehitykseen?

4. Mitkä ovat yritystoiminnan menestystekijöitä? Minkälaisilla mittareilla yritykset voivat seurata omaa menestystään?
5. Mitkä ovat osakehuoneistokaupan ja kiinteistökaupan erot ja yhtäläisyydet?
6. Selitä, mitä päämääriä seuraavilla oikeudellisilla säädöksillä on:
 - a) Avioliitossa ja rekisteröidyssä parisuhteessa on voimassa avio-oikeus, jos osapuolet eivät ole sopineet asiasta toisin.
 - b) Sakkorangaistukset tuomitaan päiväsakkoina.
 - c) Viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jos tiedonsaantia niistä ei ole välttämättömistä syistä rajoitettu lailla.
7. Alla on kaksi kannanottoa, jotka koskevat maahanmuuttoa Suomessa ja Euroopassa.
 - a) Vertaile lainausten näkemyksiä maahanmuuton luonteesta ja merkityksestä Suomelle. (3 p.)
 - b) Millaisia ongelmia maahanmuuttoon liittyy Euroopassa, ja millä keinoin Euroopan unioni on pyrkinyt puuttamaan laittomaan maahanmuuttoon? (3 p.)

Euroopan unionissa yksittäinen kansallisvaltio ei voi täysin itsenäisesti määritellä omaa maahanmuuttopolitiikkaansa. — Maahanmuuttaja voi muuttaa työn perässä, perheen mukana, paremman tulevaisuuden toivossa tai olosuhteiden pakosta. — Viime vuosina maahanmuutosta käyty keskustelu on pyörinyt lähes yksinomaan uhkakuvien ja turvallisuuskysymysten ympärillä. Tähän keskusteluun liittyvät terrorismin vastainen sota, järjestäytynyt rikollisuus sekä ihmis- ja huumekauppa, mutta eivät juurikaan ne ihmiset, jotka muuttavat. Maahanmuutosta on tullut uhka ja kirosana, ja maahanmuuttajiin on isketty jo valmiiksi rikollisten leima. — Ihmisten liikkuminen maasta toiseen ja takaisin on väistämätöntä, ja siitä seuraava hyöty yhteiskunnalle, niin tiedon lisääntymisenä, maailmankuvan avartumisena kuin kapeasti ajatellen pelkän taloudenkin kannalta, on otettavissa, jos maahanmuuttoon ei suhtauduta järjestelmällisen kielteisesti.

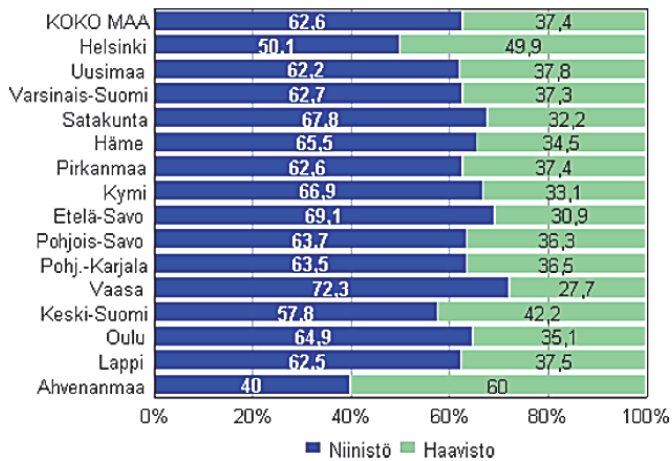
Vasemmistonuorten maahanmuutto- ja maahanmuuttajapoliittinen asiakirja 22.4.2007

Maahanmuutosta puhuttaessa tulee erottaa toisistaan työperäinen maahanmuutto ja humanitäärinen maahanmuutto. Kokoomusnuoret suhtautuu positiivisesti työperäiseen maahanmuuttoon. — Suomalainen sosiaaliturvajärjestelmä, joka takaa maahanmuuttajille Euroopan suurimmat sosiaalietuudet, houkuttaa sellaisia maahanmuuttajia, joiden työllistymismahdollisuudet Suomessa ovat heikot. — Oikeus perheen yhdistämiseen ruokkii järjestäytyntä rikollisuutta, jonka avulla kuljetetaan alaikäisiä Suomeen korvausta vastaan tarkoituksena saada maahan koko perhe. — Maahanmuuttajia tulee vastaanottaa vain sen verran kuin on mahdollista menestyksellisesti sopeuttaa vastaanottavan yhteiskunnan kieleen, tapoihin ja lakeihin. — Hyvää tarkoittavat monikulttuurisuusprojektit ovat osoittautuneet vahingollisiksi sekä vastaanottajamaille että maahanmuuttajille itselleen. — Etenkin islamilais-taustaisilla toisen ja kolmannenkin sukupolven maahanmuuttajilla on suuri riski uskonnolliseen radikalisoitumiseen, jos ei ajoissa huolehdita heidän mukautumisestaan uuteen yhteiskuntaan.

Kokoomusnuorten tulevaisuusohjelmasta vuosille 2011–2015

8. Kansallisvaltioilla on omia tunnuksia, kuten lippu ja kansallislaulu. Millä keinoin Euroopan unioni on puolestaan pyrkinyt rakentamaan eurooppalaista identiteettiä?
- +9. Oheiset aineistot käsittelevät vuoden 2012 presidentinvaaleja.
- Missä vaalipiireissä Sauli Niinistö ja vastaavasti Pekka Haavisto sai suurimman kannatuksen vaalien toisella kierroksella? (1 p.)
 - Missä vaalipiireissä äänestysosallistuminen muuttui eniten vaalien ensimmäiseltä kierrokselta toiselle kierrokselle? (1 p.)
 - Miksi äänestysosallistuminen vaalien toisella kierroksella laski? Käytä selityksen tukena oheisia aineistoja ja muita tietojasi. (3 p.)
 - Vertaile presidentinvaalien ja eduskuntavaalien nykyistä luonnetta Suomessa sen kannalta, millaisia piirteitä niiden ehdokasasettelussa on ja miten kansalaiset tekevät niissä äänestyspäätöksensä. (4 p.)

Presidentinvaalien 2012 toisen kierroksen ehdokkaiden ääniosuudet vaalipiireittäin prosentteina (Tilastokeskus).

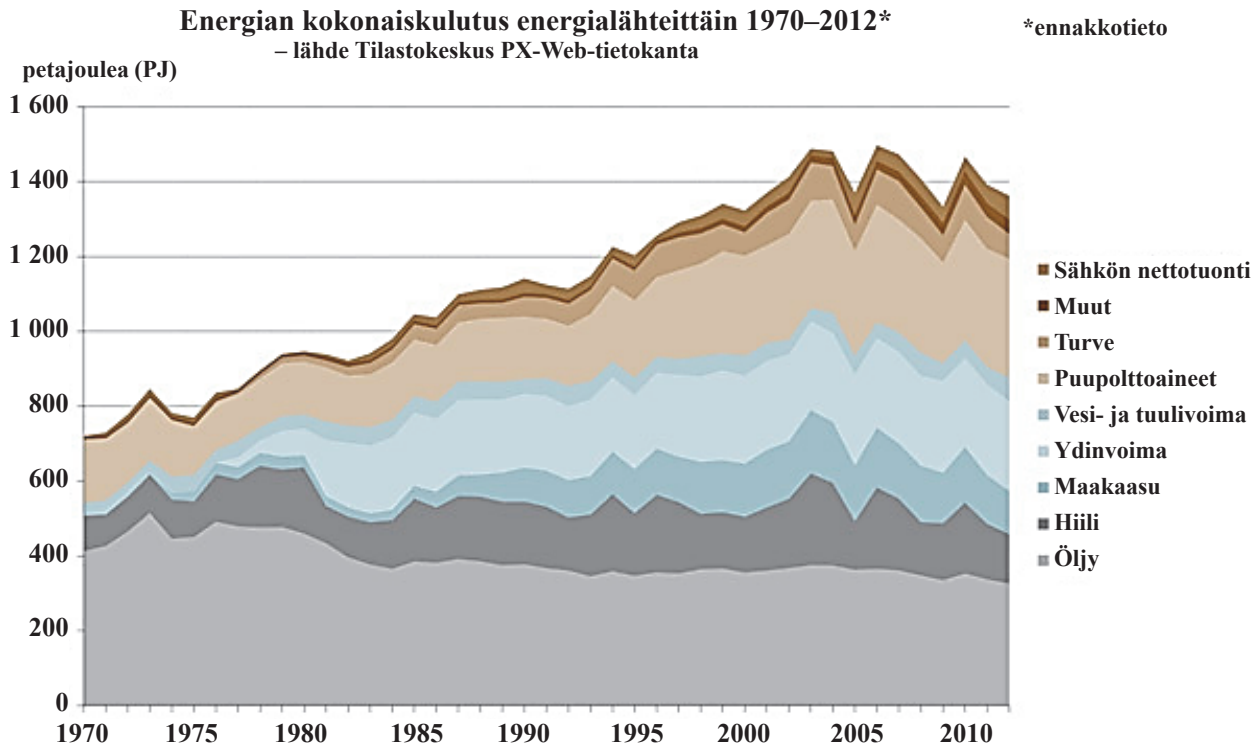
Presidentinvaalien 2012 (II vaali, I vaali) äänestysosallistuminen vaalipiireittäin äänestysprosentteina (Tilastokeskus).

Vaalipiiri	II vaali 2012	I vaali 2012
Koko maa	68,9	72,8
Helsinki	74,8	76,6
Uusimaa	73,2	75,6
Varsinais-Suomi	71,0	73,6
Satakunta	67,4	71,9
Häme	68,8	71,8
Pirkanmaa	70,6	73,6
Kymi	66,7	70,7
Etelä-Savo	65,4	69,4
Pohjois-Savo	63,0	68,9
Pohjois-Karjala	62,4	67,0
Vaasa	67,4	73,4
Keski-Suomi	66,4	71,8
Oulu	64,4	71,0
Lappi	62,0	71,6
Ahvenanmaa	55,8	56,4

Presidentinvaalien 2012 ensimmäisen kierroksen ehdokkaiden saamat ääniosuudet prosentteina (Tilastokeskus).

Sauli Niinistö (Kokoomus)	37,0
Pekka Haavisto (Vihreät)	18,8
Paavo Väyrynen (Keskusta)	17,5
Timo Soini (Perussuomalaiset)	9,4
Paavo Lipponen (Suomen sosialidemokraattinen puolue)	6,7
Paavo Arhinmäki (Vasemmistoliitto)	5,5
Eva Biaudet (Ruotsalainen kansanpuolue)	2,7
Sari Essayah (Kristillisdemokraatit)	2,5

- +10. Oheisessa kuviossa on tietoja energiankulutuksesta Suomessa eri energialähteiden mukaan jaoteltuna vuosina 1970–2012.
- Millä tavoin ja miksi energian kokonaiskulutus ja sen jakautuminen eri energialähteisiin ovat muuttuneet kuvion esittämänä aikana? (3 p.)
 - Pohdi eri energialähteiden käyttöön liittyviä etuja ja haittoja Suomessa yritysten, ympäristön ja yhteiskunnan kriisiajan huoltovarmuuden kannalta. (3 p.)
 - Erittele EU:n energiapolitiikan vaikutuksia Suomeen oheisten tekstien pohjalta. (3 p.)

[Euroopan unionin] niin kutsuttu 20–20–20 tavoite tarkoittaa, että vuoteen 2020 mennessä tulisi EU:n energiankulutuksesta 20 % saada uusiutuvista lähteistä, EU:n kasvihuonekaasupäästöjä tulisi vähentää 20 % sekä energiatehokkuutta lisätä 20 %. Suomi sai uusiutuvan energian käytön tavoitteekseen 38 % vuoteen 2020 mennessä. – EU:n energiapolitiikan tavoitteet ovat yhteneväiset Suomen kansallisten tavoitteiden kanssa, eli unionin yhteisellä energiapolitiikalla pyritään kilpailukykyisiin energian hintoihin, energian riittävän ja häiriöttömän saatavuuden takaamiseen ja ympäristövaikutusten vähentämiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriön tiedote 31.10.2013
<https://www.tem.fi/energia/eu_n_energiayhteistyö>. Luettu 26.3.2014.

Euroopan unionin yksipuolinen ilmastopoliittika maailmanlaajuisessa ilmastonmuutoksen torjunnassa muistuttaa pihatalkoita. Pihatalkoissa vähemmistö tekee enemmistön työt. – EU on tiukkoine ilmastotavoitteineen talkooharavan varressa yksin. Euroopalla ei ole omaa ilmastoa mitä pelastaa, eikä ilmasto-ongelmaa voi ratkaista sooloilemalla omiaan. EU:n yksipuoliset tavoitteet voivat johtaa hiilivuotoon, jossa eurooppalainen teollisuus näivettyy, samalla kun tuotanto siirtyy löysemmän ilmastopoliittikan maihin. Siinä häviävät sekä ilmasto että eurooppalainen hyvinvointi.

Metsäteollisuus ry:n toimitusjohtaja Timo Jaatinen 18.3.2014
<<http://ek.fi/blogi/2014/03/18/eurooppalaisista-pihatalkoista-kansainvaliseen-toimintaan>>. Luettu 26.3.2014.